

LUŠTĚNINY

I. TRIMESTR

2019/2020

75

30 LET
SVOBODY
1989-2019

osm

Časopis studentů DOCTRINA - Podještědského gymnázia

06

08

10

12

13

14

16

17

Milí čtenáři,

první trimestr je za námi a s ním i hafo událostí, které se stihly odehrát. První trimestr je pro mě hektické a zmatené období. Znovu se vracíme do rutiny učení, pracujeme na projektech, připravujeme obhajoby, máme málo času na opravení známek, a tak dále. Největší chudáci jsou však - jako každý rok - oktávani... po prvním trimestru už zbývá jen chvilka do onoho osudného dne. Maturita. Vy, kteří máte ještě hodně času, nežijte v iluzi. Uběhne to rychleji, než budete chtít, a poté si už jen rvete vlasy, že jste nezačali číst maturitní četbu dřív. Ony mají paní profesorky pravdu, opravdu se to nedá stihnout (:

V tomto vydání Luštěnin jsou zamíchané články o projektech, nové kavárně/žroutu, mojí výplaty nebo článek o autoškole. Dále Vám můžeme nabídnout 1. trimestr v obrazech, článek o Bali a o podzimu, básničky a v neposlední řadě fotky z roku 1989/2019. Samozřejmě nechybí ani perličky, které se zdají být nejoblíbenější rubrikou. Takže je koukejte v průběhu dalšího trimestru hezky sbírat a posílat, ať máme příště zase co zveřejnit :)

Tímto bych Vám chtěla popřát za celou naši redakci veselé vánoce a šťastný nový rok.

Eliška Košťálová

Šéfredaktorka:

Eliška Košťálová

Redaktoři:

Jan Kubáček

Elizabeth Hošková

Matěj Hajský

Michaela Malá

**Děkujeme všem fotografům,
kteří do čísla přispěli.**

EDITORIAL

P O D Z I M

Pouští Afričané draky?

Období, pro mnohé z nás smutné, ukončující nejoblíbenější období studentstva po celém světě. Čas kdy se příroda připravuje na chladnou zimu, a také čas pro popíjení pumpkin spice latté někde v teple a pohodlí. Bohužel i období, kdy se musíme po teplých slunečných dnech prožitých v záchvatech smíchu s přáteli vrátit zpět do opuštěných školních lavic. To asi neudělá radost nikomu z nás, a tak mě ani moc nepřekvapuje, kolik lidí tráví sychravá odpoledne pod dekou a jsou smutní z toho, že léto je u konce nebo z toho, že jejich život nevypadá tak, jak by chtěli. Přijde mi, že se lidi zbytečně moc zaměřují na problémy a negativní emoce a zbytečně si z nich dělají těžkou hlavu. Mlhavé počasí protkané dešťovými kapkami ponuré náladě moc nepomáhá. Stává se tak, že tu krásu kolem nevidíme buď kvůli neúprosnému životnímu tempu, které nám nedovolí vydechnout, a nebo kvůli problémům co nám nedají v noci spát. Za mě je to však nejkrásnější část roku vůbec. Stromy, které se pyšní listím zbarveným od kanárkově žluté až po tmavou bordo, kaštiny, které se opatrně pouští větviček a spolu s barevnými listy elegantně klesají k zemi. Jablka, která právě dozrávají, a vlašské ořechy, které konečně odhalují hnědé skořápky. Jsou pro nás tak

samozřejmě, že jim nevěnujeme pozornost, jež si zaslouží. Na Zemi ale není zase tolik míst, která by se mohla na podzim pyšnit stejnou

nádherou. Já tedy nikdy neviděla Island nebo Kalifornii oděnou v podzimních barvách, a co teprve Afričany pouštějící draky někde na

poušti. Pro většinu lidí na planetě podzim signalizuje jeden večer, na který se připravují týdny dopředu, každý se snaží vymyslet a vytvořit co nejlepší kostým, ve kterém se pak daný večer předvede s plnou parádou. Nejmladší se za soumraku vydávají do sousedství a snaží se ve svých kostýmech vykoledovat kupy sladkostí, starší zase odpočítávají dny do velké halloweenské party v kostýmech, nebo se svými výtvary chlubí na sociálních sítích mezi přáteli. Jedním večerem to pro ně celé končí, jakmile svlék-

nou halloweenské kostýmy, vyta-hují vánoční dekorace a adventní kalendáře. Vlastně máme velké štěstí, že můžeme přihlížet takhle krásným proměnám přírody. Hledáme krásu v bohatství nebo mezi nejvíce sledovanými profily na instagramu. Když si ale vzpomeneme na naše dětství, bylo to právě skákání do hromad opadaného listí, vyrábění zvířátek z kaštanů, dlabání dýní nebo skákání do louží v holinkách ... to nám dělalo radost. Pojďme si to tedy uvědomit, za pár let už to totiž taková samozřejmost být nemusí.

Anonym

N O V Á

Tento školní rok nám na škole přibylo spoustu nových a úžasných věcí. Ovšem, kdybychom měli vybrat jen jednu věc, která, dalo by se říci, změnila chod školy, rozhodně musíme vybrat naši novou kavárnu. Ti z Vás, kteří navštěvují školu déle než pár měsíců, si rozhodně pamatují na „naši starou kantýnu“. Sušenky, brambůrky, burgery (ano, mívali jsme i hamburgery a cheeseburgery), rohlíky se šunkou, tousty, pití, káva, čaj... Člověk se tam mohl naplnit, ale nebylo to nic extra.

Ovšem, jak již bylo řečeno, na začátku tohoto školního roku přišla změna! A ne jen tak le-dajaká! Ze staré kantýny se stala prodejna učebnic a na konci září se v přízemí v nově

přistaveném kontejneru otevřela zbrusu nová kantýna. No, kantýna - spíše kavárna. A to kavárna přenádherná. Předpokládám, že

DOCCAFE

každý z čtenářů již Doccafe navštívil - krásný interiér, venkovní sezení, možnost skvěle strávené volné hodiny a pokecání s kamarády, výborné jídlo za dobrou cenu a dobrá káva. Tohle všechno se dá najít v Doccafe. Nově se dá v Doccafe platit i kartou, pro ty z Vás, kteří neradi tahají hotovost. Jediným problémem je, že pokud máte hlad o volné a nejste dost rychlí, je velice pravděpodobné, že i kdybyste tam stáli celou přestávku, nedostane se na Vás řada.

Za mě osobně je Doccafé obrovským dárkem pro nás, studenty, za který bychom měli být opravdu vděční. A pokud další plány vedení naší školy půjdou stejně tak dobře, tak si myslím, že v průběhu několika let se naše škola stane jednou z nejlepších, nejhezčích, a nejpříjemnějších pro studium v širokém okolí.

Jan Kubáček

Vítejte na

Bali!

Bali je jedním z mnoha ostrovů Indonésie. Jako většina ostrovů má svůj vlastní dialekt indonéštiny a také vlastní jazyk – Bahasa Indonesia. Tento jazyk mají od roku 1945, kdy se Indonésie stala nezávislým státem. Doma mluví balijsky a ve škole je učí indonésky, takže jsou všichni bilingvní (mluví dvěma jazyky). Také mají vlastní vlajku. Ta je horizontálně rozdělená na dvě poloviny, z toho horní část je červená a spodní bílá.

Indonésie je velká a hustě zalidněná. Má více než 245 milionů obyvatel. Na Bali však žijí jen 3 miliony lidí. Ve svém nejdelším bodě má Bali 150 kilometrů a v nejširším bodě 70 kilometrů. Je malinké hlavně v porovnání s ostrovem Java, kde se nachází hlavní město Indonésie, Jakarta.

Jak byste se na Bali jmenovali vy?

Je zajímavé zmínit, že na Bali neexistují příjmení. Rodiče roz-

hodují o druhých jménech svých dětí podle toho, jaké jsou. Někteří své děti pojmenují podle měsíce narození, někteří podle vzhledu či charakteru.

S prvním jménem je to malinko komplikovanější. Svě jméno děti dostanou podle toho, kolikáté se narodily. První dítě, se může jmenovat Wayan, Putu, nebo Gede. Druhé dítě se může jmenovat Made, nebo Kadek. Třetí se může jmenovat Nyomang,

nebo Komang a čtvrté Ketut. Páté dítě má stejné možnosti jako to první a cyklus jde stále dokola tímto způsobem.

Svastika

Některé by mohl vystrašit motiv svastiky (náboženský symbol), často vyobrazený na Bali. Vypadá velmi podobně, jako nacistická svastika, ale tato je zpravidla horizontální a vertikální. Nacistická je nakloněná. Na Bali

tento motiv symbolizuje ochranu. Může být směřovaný napravo, což znamená blahobyt a sílu, nebo nalevo jako symbol náklonnosti. Některé motiv může vystrašit hlavně z důvodu jeho využívání v průběhu druhé světové války, kdy se objevoval jako materiál propagandy ideologie nacistického Německa.

Rýže

Na Bali se pěstuje rýže již více než tisíc let. Bohyní rýže je Sri a je jí věnovaných mnoho oltářů na rýžových polích. Rýže je na Bali velmi důležitá. Obyvatelé nejen živí, ale je také svatá. Velká část ostrova je pokryta rýžovými terasami a stará se o ni komuni-

ta farmářů subak. Voda se kanalizací dostává postupně k polím každého farmáře a oni na ni trpělivě čekají, aby mohli začít pracovat na svém poli. Terasy se napouští postupně od té nejvyšší po nejnižší. Vše je děláno ručně a vyžaduje to dlouhé chození ve vodě se shrbenými zády. Z vody vyrostou klasy, které občas dosahují až 60 cm a na nich jsou zrnka rýže. Terasy mají po každé jinou barvu. Mění ji podle toho, v jaké stadiu pěstování se právě nachází. Proto není Bali skoro nikdy stejně barevné.

Čemu na Bali věří?

Bali se také říká ostrov bohů. Nejen pro jeho krásnou přírodu, ale také proto, že balijsťáci hinduisté věří, že patří několika bohům a přízrakům předků. Na Bali věří, že předci a bohové dovolují lidem používat zemi pod podmínkou, že na ní budou udržovat vyrovnanost.

Mají odlišnou představu toho, jak vypadá vesmír. Věří, že země sedí na krunýři obrovské želvy Bedawang, která má kolem nohou omotané strážné hady Nagas. Věří, že vysoko nad zemí, vysoko nad sopkou Agung, přebývají předci a bohové. Lidé se mohou pohybovat jen v prostřední části, kam mají přístup také démoni. Ti mohou způsobovat různé nešvary každodenního života. Když je špatně úplně všechno, velká želva Bedawang se probudí a způsobí zemětřesení. Aby ji zastavili, začnou křičet a dělat hluk. Věří, že tím probudí strážné hady Nagas, a ti želvu uklidní.

Na Bali věnují spoustu času náboženství. Mají totiž mnoho bohů i démonů. Bohy se snaží uspokojit a demony nerozzlobit. Tři hlavní hinduističtí bohové, kteří jsou na Bali uctíváni, jsou Wisnu – ochránce, Brahma – stvořitel a Siwa – ničitel. Každý den dávají malé košíčky na svatyně pro bohy a na zem pro demony. Tyto košíčky obsahují vonnou tyčinku, aby její kouř sahal až k bohům, květiny a jídlo. Při procházení Bali narazíte na tisíce takových košíčků a je těžké do nich nešlápnout. Je sice ohleduplné dívat se pod nohy, ale nikoho neurazí, když do některého šlápnete, protože démon si jich všimne, když se položí na zem, a poté je již neřeší.

Celé Bali se orientuje podle jednoduché filosofie. Tvrdí, že proti sobě jdou na světě vždy dvě síly. Jedna je pozitivní a jedna negati-

vní. Ta negativní nikdy neodejde. Musíme ji přijmout a uctívat. Pomáhá nám totiž vnímat tu pozitivní ještě jasněji. Na Bali můžete často vidět na látkách kostky v černé a bílé barvě. Ty symbolizují právě tyto dvě síly.

Můj měsíc na Bali

Jeli jsme v létě 2018 s mou rodinou na Bali. Žili jsme ve vesnici Canggu a měli jsme tu možnost být v opravdovém středu dění. V opravdové balijské vesnici, kterou turisté ještě tolik nepohltili. Kolem našeho domu denně chodila babička s ručníkem kolem pasu, aby se vykoukala ve špinavé řece poblíž. Museli

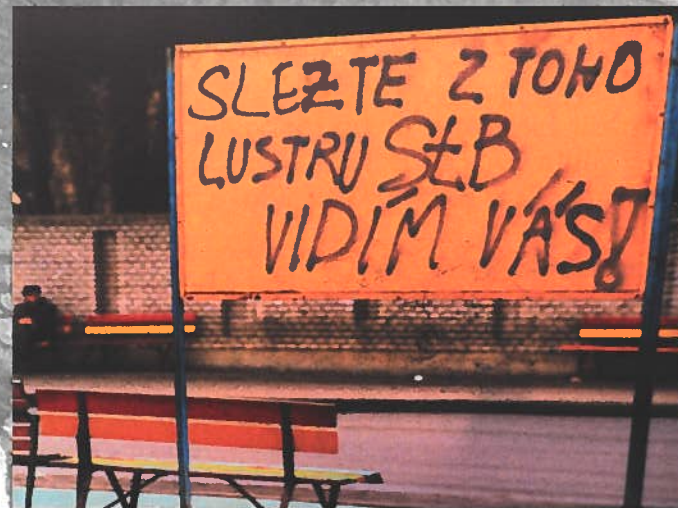

jsme se sžít s ještěrkami a šváby a prozkoumávali jsme ostrov. Musím říct, že život se šváby mi ani malinko neubral na dechberoucích zážitcích, které jsem měla možnost prožít. Po Bali nás vozil Agus a vyprávěl nám o jejich kultuře. Vyprávěl, že všichni na Bali se k sobě chovají mile, protože věří, že zlý člověk bude v příštím životě něčím špatným, například hmyzem. Dobrému člověku se zase vše v příštím životě vrátí. Opravdu to fungovalo. Za celý měsíc jsme se nesehtkali s jediným konfliktem.

Elizabeth Hošková

Zdroj: SOIMAUD, S.: My life in Bali. 2007. 179 stran. ISBN 978-979-16485-4-7

1989 - 2019

Pozor, mám jízdy!

Taková ta brekem? Takto vypadající hodiny autoškoly budou spíše kontraproduktivní, než užitečné. Žák po absolvování takového kurzu většinou stejně za volant nesedne, a když už, tak plný nejistoty. To není bezpečné ani pro řidiče, ani pro jeho okolí. Jak se tedy plno humoru. Kromě toho se kolem tématu autoškola šíří mnoho báborek a řečí typu „jedna paní povídala“. V tomto článku bych se na pár z nich chtěl podívat. Rád bych předal budoucím řidičům ty nejužitečnější informace, které jsem doposud načerpal. Kde dělat autoškolu? Odpověď je více než jednoduchá. Tam, kde trávíte nejvíce času přes den a hlavně odpoledne. Pokud bydlíte třeba v Jablonci a studujete v Liberci, je určitě lepší si vybrat libereckou autoškolu. Po škole si odjezdíte jízdy, na seminář si dojdete také v Liberci, když už se po něm pohybujete. Pak můžete jet domů bez obav, že nestihnete jízdu po škole v Jablonci.

Co dělat, když mi vybraná autoškola nebude vyhovovat? Jezdíte s někým, kdo vám nesedl, netěšíte se do autoškoly a odcházíte s

brekem? Takto vypadající hodiny autoškoly budou spíše kontraproduktivní, než užitečné. Žák po absolvování takového kurzu většinou stejně za volant nesedne, a když už, tak plný nejistoty. To není bezpečné ani pro řidiče, ani pro jeho okolí. Jak se tedy

takové situaci vyvarovat? Existuje kouzelné slovo, které mnoho žáků autoškoly nezná. Jeto „vyúčtování“. Tentopojem vám zajistí vrácení peněz za neprojezděné hodiny. Zajistí sice také nepříjemnou situaci, ale nabízí za to možnost

dodělat kurz tam, kde jste přestali, ale u jiné autoškoly. Nejlepší je se učit v pohodě, s radostí a hlavně bezpečně a zodpovědně.

Chci jezdit s učitelkou, ne s učitelem (či naopak). Pokud autoškola nabízí více učitelů a učitelek, není problém

si požádat o jízdy buď s mužem, nebo ženou přímo v kanceláři autoškoly. Pokud je učitel pouze jeden, nebo všichni stejného pohlaví, pak je řešením pouze volba jiné autoškoly.

Matěj Hajský

básně

Michaela Malá

Ta otázka

Smím-li ptát se, milý pane, proč jsou růže červené?

Jsou jako rty, mé dítě, a krve vášeň v srdci tvém.

Proč je rosa křišťálová na těch květech, můj pane?

Jako slzy čirých žalů a duše bolu jsou ty kapky na květech.

A proč moře břehy myje, když už je tak hluboké?

Chce víc a víc, je mu to málo, svou záhadnost neskryje.

Kde se berou hvězdy jasné na sametové obloze?

Tam, kde jiskry tvého štěstí, kde naděje je v plenkách.

Tam v dálí, kde se obzor snoubí s nebem, jak je země veliká?

Ach, je malá, milé dítě, světa kraj - je malinká.

Já jsem, milý pane, přece ještě menší. Copak tedy znamenám?

Co zrnko písku tamhle ve tmě, na dně temných vod.

Takových zrn! Těch je spousta. Spolek už je něco víc.

Kdepak drahá, spousta a nic, stále je to málo.

Pročpak tedy, velký pane, tady vlastně jsem?

Všechno je tak moc nic, až je nic všechno. A teď doufej, že jsem snem.

Anjel

Věřím na anděla, který se mou touhou vrací v noci na zem, jen aby mě spatřil.

„Chci být dobrý člověk,“ říkám.

„Dej mi vrátit čas,“ zoufám, škemrám, marně pláču, nesmlouvaný je zas.

„Všechny chyby, kéž bych vzala, na popel je spálila,

to bych mohla, mile ráda, jen kdybych čas vrátila.“

Vezme hlavu do svých dlaní, palcem sestře slzu.

„Má sladká, už je čas spaní.“ Přitiskne mě k prsům.

Hledám spásu v jeho očích, ale vidím strach.

I on se ve svých citech točí -
- mé naděje vrah.

Bažina méněcennosti

Co svět naděje se mnou pojí, když v mém srdci jen tma dlí, co si pravda o mně myslí, když ji mé rty vysloví?

Kam skryla se má prozřetelnost a světla kraj, do stinných vod, topit se dál za přirozenost,

až z námahy mne zalil pot. Dál doufat, to je překonané,

neb pouze tma je na světě. I nivy slunné, dokonalé,

zničit jak lesk božské perletě. Žhavý plamen, bolest ryzí,

v srdci na dlaň prostřeném, nebeská výše rázem zmizí.

S sebou dolů, vem mne, vem.

PROJEKTY

V době psaní tohoto článku je 29. 10. 2019, přesně 10 dní po ukončení

pravděpodobně nejstresovějšího období celého školního roku pro studenty septimy, sexty a II. ročníku – období projektů. Proto se teď tímto krátkým článkem

pokusím pomoci mladším studentům do budoucna. Chtěl bych Vás akorát poprosit – berte v potaz, že tento článek byl napsán a sestaven pouze a jen mnou. Na začátek to nejdůležitější – udělejte si projekt co nejjednodušší a zbytečně si to nekomplikujte. I přesto, že máte celkem dost času na zpracování projektu, zadávající profesory a jejich přisedící více ohromí projekt, který je zpracován perfektně, než ten, u kterého jste se opravdu snažili. Možná jste i dřeli, ale když výsledek nevypadá příliš pěkně, je to k ničemu. Vyberte si tedy téma, které Vás opravdu zajímá, o kterém už i něco málo víte a u kterého přibližně víte, o čem budete psát. Neberte si tedy téma,

které Vás může sice zajímat, ale daný předmět naprosto nechápete. Dále je velmi důležité si se zadávajícím profesorem domluvit konzultace projektu a chodit na ně. A to ne pouze kvůli tomu, abyste věděli, co dělat. Kdybyste to neudělali, mohlo by Vám to snížit celkovou známku z projektu. A hodně příloh nikdy neuškodí. Myslím si, že nejzbytečnější chyba, jakou můžete v projektu udělat, je zkažit formální stránku projektu. Upravení projektu Vám zabere pouze pár minut, dělejte to nejlépe rovnou při psaní projektu. Dále NEKOPÍRUJTE. Pište vše vlastními slovy. Pokud si myslíte, že když zkopírujete jeden celý odstavec, nic se neděje, protože si profesoři nekontrolují zdroje – jste

na omylu (říkám to z vlastní zkušenosti... opravdu to nedělejte a ano, byl to velký problém). A když už nějakou část projektu zkopírujete slovo od slova, je důležité, aby to bylo vidět. Tím se dostáváme k citacím. Na těch si také dejte záležet, vypište všechny zdroje a pořádně!

Až půjdete k obhajobě, důležité je slušné oblečení a znalost Vašeho projektu. Do projektu sice můžete

napsat co chcete, ale musíte vědět, o čem píšete. Platí to hlavně pro cizí pojmy.

To, jak si rozložíte práci a čas, je na Vás. Poradil bych Vám, ale organizace času není mou silnou stránkou. Jediné, co Vám nakonec mohu s jistotou říct je, že čím víc toho uděláte na začátek, tím lépe pro Vás. Psaní projektu je totiž časově náročné. Navíc, když ho budete mít (náhodou) hotový dřív, máte tak alespoň

volný týden pro sebe :-). Tímto tedy končím. Doufám, že jsem mladším studentům alespoň trochu pomohl a nastínil, co je čeká při práci na projektech. Hodně štěstí!
(Jan Kubáček)

Perličky

Hodina dějepisu

Pan profesor Stupka:
„Přátelé, chtěl jsem vám říct vtip, ale došel jsem k závěru, že nejsem už tak vtipný, jako jsem býval. Takže vám ho neřeknu.“

Hodina španělské konverzace

Bavíme se o „fallas“ (selhání).
Pan profesor: „A jak se to píše?“

Studentka: „...no přeci... falalalas?“

Pan profesor s výrazem „nevím jestli brečet nebo se smát“

„Když nevíš jak se to řekne španělsky, odvoď si to z angličtiny.“

nohy...Legos (= piernas)
Rusové...Rusamos (= Rusos)
nábytek...Ikea (= mueble)
vysavač...vacuumo (= aspiradora)

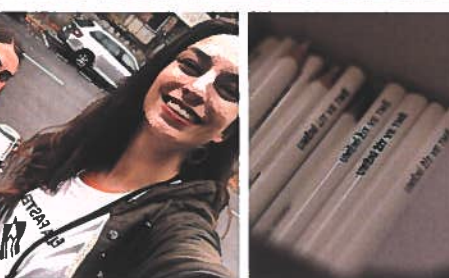
Hodina matematiky

Paní profesorka: „Dnes si probereme úvod do pravděpodobnosti.“

Studentka: „Spíš úvod do pastí.“

O přestávce

student: „Víte, co řekl Einstein? Don't think with your brain, don't think with your pe***, think with your heart.“

PRVNÍ TRIMESTR V OBRAZECH

ZAKONČENÍ 1. TRIMESTRU

Dne 29. listopadu 2019 proběhlo zakončení prvního trimestru. Ale o co vlastně šlo? Setkali jsme se letos poprvé ve sportovní hale TUL, abychom zde společně zakončili první trimestr. Dříve jsme se scházeli v libereckém bazénu, ale kvůli velkému počtu studentů jsme se museli přesunout do větších prostor. Zakončení a zábavný program byl připraven septimány, kteří všechny třídy, včetně profesorů, programem prováděli. Téma zakončení bylo V zajetí videoher, tomu odpovídaly také disciplíny: Sonic – ježkův běh, Mariokart a Angrybirds.

Sonic – ježkův běh byla štafeta, kde závodili tři závodníci a každý z nich běžel předem připravený okruh na způsob opičí dráhy. Před vyběhnutím se ale závodník musel desetkrát otočit kolem tyče zapíchnuté do země. Mariokart byla disciplína, kde si dva

hráči rozdělili role, řidič a motor. Závodníci poté museli na skateboardech co nejrychleji projet předem připravený okruh. K disciplíně Angrybirds byla potřeba dobrá muška, šlo totiž o shazování kelímků míčkem. Všechny disciplíny byly vytvořeny na základě herní předlohy a jména disciplín jsou názvy již zmíněných her. Po připraveném programu zbylo trochu volného času, který se vyplnil volejbalovým zápasem a rallye na skateboardech. Tento bonusový závod byl podobný disciplíně Mariokart, jen byl pro více závodníků najednou a jel se složitější okruh. Celkově jsme si poslední den trimestru užili a vítězové si odnesli své zasloužené odměny. Těšíme se na další nápadité zakončení trimestru příští septimy.

Matěj Hajský

**Fyzika je
můj život!**

**A celé věty
neumíte?**

**Kdo umí číst,
má výhodu.**

Studentská firma

DOC-PEN